

Sygn. akt II Ca 945/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Gamrat - Kubeczak (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrzęszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2014 roku w Szczecinie

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w W.**

o ustalenie

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 10 czerwca 2013 r., sygn. akt III C 878/12

1. **oddala apelację;**

2. **odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2013 roku Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie oddalił powództwo M. G. przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. o ustalenie (pkt I); zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Sąd Rejonowy rozstrzygnął w oparciu o ustalony stan faktyczny i prawny:

W dniu 12 sierpnia 2010r. strony zawarły umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...) na czas oznaczony - do dnia 12 czerwca 2012 r.

Pismem z dnia 23 maja 2011r.- złożonym w siedzibie (...) w dniu 26 maja 2011r., M. G. wypowiedział umowę.

Pismem z dnia 27 maja 2011r. (...) poinformowała abonenta o wysokości kary umownej.

Pismem z dnia 19 września 2011r. wezwano M. G. do zapłaty należności z tytułu kary umownej, której ten nie uiszczył.

W dniu 30 marca 2012r. Sąd Rejonowy w Legionowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził od M. G. na rzecz (...) w W. kwotę 1 452,54 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu tytułem należności z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...). M. G. zaskarżył nakaz zapłaty sprzeciwem.

W dniu 23 maja 2013 roku sąd wydał wyrok oddalający powództwo w sprawie III C 1421/12.

Mając na uwadze tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji doszedł do przekonania, że żądanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że powód nie miał interesu prawnego w ustaleniu, że wypowiedzenie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych było skuteczne- skoro pozwana spółka nie kwestionowała skuteczności dokonanego wypowiedzenia. Okoliczność ta w ocenie Sądu I instancji powoduje brak niepewności po stronie powoda co do skuteczności złożonego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

Odnosząc się do żądania ustalenia „odstąpienia od całości kwoty zasądzonej przez Sąd Rejonowy w Legionowie nakazem zapłaty sygn. akt I Nc 1214/12” wskazał, że i w tym zakresie powód nie miał interesu w jego ustaleniu, albowiem kwestia ta jest rozpoznawana w innym postępowaniu, w którym M. G. podjął obronę. Istnienie interesu prawnego jest kwestionowane, gdy istnieje inna forma ochrony praw powoda.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie w art. 98 § 1 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwanego jako stronę przegrywającą spór w całości.

Z powyższym rozstrzygnięciem niezgodnie się powód, który wniósł apelację przeciwko całości wydanego przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcia (pkt I, pkt II). Apelujący na podstawie art. 58 K.c, wniósł o stwierdzenie nieważności umowy zawartej z (...) Spółka z o.o. Uzasadniając swoje żądanie zaprzeczył by wytoczone przez niego powództwo zostało wywiedzione z treści przepisu art. 189 k.p.c. Apelujący nie podzielił ustaleń Sądu Rejonowego polegających na przyjęciu, że pozwana nie zakwestionowała skuteczności dokonanego wypowiedzenia. Kolejno apelujący zakwestionował obciążanie go kosztami postępowania.

Pismem z dnia 17 marca 2014 roku apelujący wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c, uzasadniając to szczególnie trudną sytuacją materialną.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Niniejsza sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym, Sąd Okręgowy nie prowadził postępowania dowodowego, zatem stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku ogranicza się do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Odwoławczy wskazuje, iż analiza stanowiska zaprezentowanego przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wykazała, iż wydane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie było prawidłowe.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów apelującego, by Sąd Rejonowy rozstrzygał niezgodnie ze zgłoszonym przez powoda żądaniem. Stanowisko powoda zawarte w apelacji pozostaje w sprzeczności z pismami oraz oświadczeniami składanymi przez powoda w toku postępowania.

W pozwie z dnia 20 lutego 2012 roku powód określił swoje żądanie w ten sposób, że wniósł o uznanie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych za bezskuteczną. Pismem z dnia 6 lutego 2013 roku, powód złożył oświadczenie, w którym wniósł o ustalenie, że umowa z dnia 12 sierpnia 2010 roku o świadczenie usług telekomunikacyjnych została przez niego skutecznie wypowiedziana (k. 114). Kolejno powód powtórzył swoje żądanie

w piśmie z dnia 13 lutego 2013 roku. Stanowisko powoda zostało podtrzymane na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku tj. w dniu 10 czerwca 2013 roku. Sąd Rejonowy rozstrzygając merytorycznie sprawę orzekł zatem o tym, czego żądał powód. Nie podejmując wykraczających poza cel niniejszego postępowania rozważań natury doktrynalnej, jedynie na marginesie Sąd zwraca uwagę, iż żądanie ustalenia nieważności umowy i żądanie ustalenia, iż oświadczenie o jej wypowiedzeniu było skuteczne - są żądaniami o odmiennym charakterze.

Rozpoznając tak sprecyzowane żądanie - Sąd Rejonowy doszedł do słusznego przekonania, które Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w całości podziela, że powód nie posiadał interesu prawnego w ustaleniu, że wypowiedzenie umowy o świadczenie usług było skuteczne. Stosownie do art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. O interesie prawnym w rozumieniu art. 189 k.p.c. można mówić zatem tylko wówczas wtedy, gdy między stronami istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, przy czym konieczne jest, aby zagrożenie to istniało nie tylko w wyobrażeniu i odczuciu powoda, lecz także obiektywnie. Oczekiwane zatem przez powoda rozstrzygnięcie winno wywołać takie skutki między stronami, w następstwie których sytuacja prawna stron, w tym również powoda, zostanie ustalona w sposób jednoznaczny.

Odnosząc powyższe na tło niniejszej sprawy nie sposób mówić o tym, aby pomiędzy stronami postępowania istniał jakikolwiek stan niepewności w zakresie tego, że umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 12 sierpnia 2010 roku dalej obowiązuje, a zatem by nie doszło do jej skutecznego wypowiedzenia. Przede wszystkim zwrócić należało uwagę, iż pozwana nie kwestionowała faktu, że pismem z dnia 23 maja 2011 roku M. G. złożył oświadczenie, którym wypowiedział przedmiotową umowę. Pozwana w piśmie procesowym z dnia 16 stycznia 2013 roku potwierdziła powyższą okoliczność wprost wskazując, iż umowa została rozwiązana w oparciu o oświadczenie powoda zawarte w piśmie z dnia 23 maja 2012 roku. Świadczy o tym także załączone do akt sprawy pismo pozwanej datowane na dzień 27 maja 2011 roku, w którym (...) Spółka z o.o. w W. (obecnie (...) Spółka Akcyjna w W.) uznając, iż wypowiedzenie umowy nastąpiło przed upływem okresu na jaki została zawarta tj. do dnia 12 sierpnia 2012 roku w oparciu o obowiązujący regulamin promocji - poinformowała powoda o obowiązku zapłaty na jej rzecz kary umownej. Wskazane przez apelującego pismo pozwanej z dnia 18 listopada 2011 roku – mające świadczyć o tym, iż pozwana sprzeciwiła się wypowiedzeniu umowy - zostało sporządzone na długo przed tym zanim powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, zatem nie mogło odnosić się właśnie do tej okoliczności.

Interes prawy powoda nie istnieje także w zakresie skutków wypowiedzenia umowy jakim jest obciążenie M. G. karą umowną. Wskazać, bowiem należy, iż żądanie zapłaty skierowane przez (...) spółka z o.o. w W. (obecnie (...) Spółka Akcyjna W.) przeciwko M. G. zostało prawomocnie oddalone wyrokiem z dnia 23 maja 2013 roku (III C 1421/12).

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie I sentencji.

Orzeczenie o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy oparł na przepisie art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu Odwoławczego sytuacja powoda zasługuje na zastosowanie wyjątku od zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. poprzez nieobciążenie apelującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w postępowaniu apelacyjnym. Sytuacja majątkowa M. G. jest na tyle trudna, że zbyt dużym ciężarem dla powoda byłoby obciążenie go nawet częścią kosztów wygenerowanych w toku postępowania przed sądem II instancji. Jedynym źródłem utrzymania powoda jest renta z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 839,75. Powód w związku z przegraną przed Sądem I instancji będzie obowiązany do uiszczenia na rzecz pozwanej kwoty 180 złotych W tej sytuacji obciążanie apelującego dodatkowo koniecznością uiszczenia kwoty 90 złotych, z tytułu kosztów zastępstwa powstałych w postępowaniu apelacyjnym, przekroczyłoby możliwości majątkowe powoda, stanowiąc prawie 1/3 osiąganego przez niego dochodu. Sąd miał na uwadze, iż renta otrzymywana przez powoda jest jego jedynym źródłem utrzymania.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie drugim sentencji.